

A TENGERPART

POLITIKAI NAPILAP.

IX. évfolyam.

FIUME, szerda 1912. szeptember 4.

198. szám

Szerkesztőség és kiadóhivatal (telefonszám 229).
Gradinata del Sasso Bianco 3, Wurzer ház 1 em.

Nyomda telefonszáma (sürgős esetekben) 400.

Felolós szerkesztő:
MURAI JENŐ.

Előfizetési ár:
Egész évre . . . . . 24 kor. | Negyedévre . . . . . 6 kor.
Félévre . . . . . 12 kor. | Egy óra . . . . . 2 kor.
Egyes szám ára helyben 6 fillér.
Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 60 fillér.

Hova lett a pénz?

Bizonyára vannak néhányan az országban, akik ezt a kérdést nem tartják aktualisnak. Hogy hova lett a pénz, amely sehol sincs, amely elpárologott, mint a benzin, a mely nálam, nálad, nála és mindnyájunknál pártatlan egyöntetűséggel hiányzik — ez a probléma Csekonicsot vagy Lányi Leót nem izgatja. De borzasztó sok ember van e hazában: városban és vidéken, négyszobás lakásban és hónapos szobában, hivatalban és egyéb kereseti ágakon, aki éjjel-nappal, ültében-jártában, ébren és álmában ezen az egy rejtélyen töri a fejét. Hova lett ez a rengeteg pénz, ami nincs? Mert igazán eltűnt. Akinek járna, nem tudja megkapni; a ki tartozik vele, behajtják tüzzel-vassal; aki keresi, nem találja. A lekvirágozó kereseti ág, mely Magyarországon emberemlékezet óta legszebben prosperált: ama bizonyos hosszú, keskeny papírszeletek forgalombahelyezése teljesen stagnál. A szükséglet megduplázódott, a jövedelem felére csappant, hogy lehet ilyen módon megélni?

Es ha legalább azt mondhatná az ember, hogy nekem ugyan nincs, de van a szomszédomnak. Am a kereskedő hiába irigykedik a gazdára, a hivatalnok a fiskálisra, a latéiner az üzletemberre; mindenkinek egyformán rosszul megy a sora. Amerre nézünk: depresszió és szorultság. A börzétől le a szatócsig és a kétholdas gazdától fel a borkabátosig: pénzzavar az egész vonalon.

Hova lett hát a pénz, ami ma nincs, de határozottan volt? Hiszen nem is kell messzire visszagondolnunk, még a mult esztendőben és két év előtt csakugy hőmpölygött végig az arany az országban. A bankok

vágták az emberek fejéhez a pénzt; óriási vállalkozások, rengeteg hitelműveletek, konverziók, befektetések, új kereseti források gombamódra nőttek ki a földből. Kisember és nagystilű, a legrosszabb esetben, ha a jövedelmét nem, az adósságát mindenesetre úgy szaporíthatta, ahogy akarta.

Es most egyszerre semmi. A dolog annál érthetlenebb, mert a pénz a világon nem fogy, hanem hihetetlen méretekben szaporodik állandóan. A világ aranybányái évente harmadfél milliárd értékű nemesércet ontanak ki a méhükből, amely mind az üzleti élet ártériáiba kerül. Az emberi javak is, sok milliós szorgos munkáskéz és százezer geniális agyvelő szünet nélküli való fáradozása révén nap-nap mellett gigászi módon gyarapszik. A francia szatócs pedig a világ legtakarékosabb gyűjtője, az idén csakugy rakja félre a rentjét, mint tavaly és azelőtt; s a föld összes takarékosai együtt véve — nemzetgazdák elég pontos számításai szerint — évente tizenkétezer millió franknyi felesleget gyűjtötte össze. Hova lett mindez a rengeteg kincs.

Az az egy bizonyos, hogy valahol lennie kell, mert ha igaz, hogy a mindenségben egy porszem se vész el, akkor a pénz se mehetett ki a világból. Kutatni kell hát, mi történt vele? A pénzügyi tudomány nagy pszichológiával dolgozik s úgy megállapította a pénz jellemrajzát, mint a francia regényírók a modern asszonyét. Ez a tudomány azt tanítja, hogy a pénz a legszemérmesebb valami. Olyan, mint a csiga, mely a legkisebb zajra, a legesekélyebb agresszív érintésre elbujik a házába.

Es az utolsó esztendőben bizony sok volt a zaj a népek életében s agresszív je-

lenségekben sem volt hiány. Két európai hatalom nyit háborúban van egymással, azonkívül a rejtett konfliktusok egész sorozata vált időről-időre köztudomásúvá. Valami aggasztó van a levegőben; egész Európát valami fülledt, villamossággal telített, nyomasztó atmoszféra veszi körül. Félünk egy ismeretlen rossztól, aminek közelét érezzük anélkül, hogy látni tudnók. A pénz ilyenkor elrejtőzik a maga esigaházába és válogatás nélkül haragot tart mindenkiel.

De a bizalmatlanság, a tartózkodás és gyanakvás fokozottabb azokkal szemben, a kik maguk is gyanus szándékokról tesznek tanúságot. E tekintetben pedig a mi monarchiánk határozottan ludas. Száz és száz milliókat költünk hadi készülődésekre, noha nem tudjuk kimutatni, ki ellen kell védekeznünk, kitől kell tartanunk, kívül van bajunk? Amit az ember nem ért, attól ösztönösen fél és ilyen félős szemmel néz bennünket jó ideje Európa. Ugy tekintenek reánk reánk, mint aki gyanus dolgokat művel s kalandokra készül; ilyesvalakire pedig megfontolt ember nem bizza a pénzét. Állampapírjaink szomorú kurzusa mutatja legjobban, hogy a Dreadnoughtjaink, tarackjaink, létszámemelésünk nem imponál Európának, hanem ellenszenvet, aggodalmat kelt benne.

De még ez az általános európai szempont se magyarázza meg egészen a magyar pénzviszonyok siralmas lezülését. Tudjuk, másutt is fegyverkeznek, másutt is építenek óriáshajókat, de azért az emberek nem járnak lamentálva az utcákon s a esődrovat nem válik hasábokra terjedő olvasmányá. Am hiszen ne feledjük hogy mi külön rikordot állítunk a pénz megijesztésében és el-

nevet viselő szállókat kénytelenek egy vagy más okból igénybe venni.

A kocsis megállt a rendőrhivatal kapuja előtt s a tömeg odatódult, úgy, hogy csak keskeny utca maradt a foglyok részére. A kocsis és egy férfi, aki mellette ült a bakon, leszálltak s bementek a rendőrszobába. Mindenki feszült figyelemmel várakozott.

Néhány pillanat alatt megjelent a két első elítelt, egy pár leány, kik közül az idősebb alig lehetett tizenhatéves, a fiatalabb alig tizenéves. Hasonlóságuk arra mutatott, hogy nővérek, noha a két éves bűnös élet rásütött bélyegnél olvashatóbb jelet hagyott az idősebbnek arcán. Mindkettő feltűnő círában volt öltözve, különösen a fiatalabb s noha vonásaikra nézve nagyon hasonlítottak egymáshoz s ezenfelül kezüknél fogva egymáshoz voltak láncolva, alig lehet elképzelni nagyobb ellentétet, mint aminőt viselkedésük szemlélete nyújtott. A fiatalabb keservesen zokogott — nem azért, hogy könyeit vásárra vigye, sem a hatáskeltés reményében, hanem nyilván mélyen érzett szegénységben. Arcát zsebkendőjébe rejtette s egész megjelenése világos kifejezése volt a mélységes és meddő bánatnak.

— Mennyit kaptál Emilia? — kérdezte egy vörösarcú asszony a tömegből.

A „Tengerpart“ tárcája.

A fogolykocsi.

Mikor a minap sétánkról visszatérőben befordultunk a Bow-streetbe, a rendőrhivatal kapuja előtt csoportosuló néptömeg vont magára figyelmünket. Lefelé mentünk tehát az utcán s arra tartottunk.

A járdán s részben a kocsiton is vagy harminc-negyven ember ácsorgott s szemben itt-ott elszórva még néhány. Nyilvánvaló volt, hogy valamire várnak.

Néhány pillanatig mi is ácsorogtunk, de mikor semmi sem akart történni, avval a községes kérdéssel, hogy „mi van itt?“ — szomszédunkhoz, egy szederjés arcú cipőfoltozóhoz fordultunk, aki kezét köténye alá rejtve, ott állt mellettünk.

Ez a derék ember fölényes lenézéssel végigmért bennünket, aztán evvel a rövid szócskával felelt:

— Semmi!

Mindenesetre mi is tudtuk, hogy az utcán pillanat alatt együtt van száz ember, ha kettő megáll, s valamit, ha csak egy üres pót is a levegőben, erősen megnéz, de tudtuk azt is, hogy ez a tömeg nem marad egy-

ütt öt percig, ha nem nyílik alkalma szórákozásra, vagy valami bármilyen csekély dolog le nem köti figyelmét. Második kérdésünk tehát, melylyel barátunkhoz, a cipőfoltozóhoz fordultunk, ez volt:

— Mire vár ez a sok ember?

— Ó felségei hintájára — volt a cipőfoltozó válasza.

Ez még esodálatosabban hangzott. Sehogyssem tudtuk elképzelni, hogy őfelségei hintájának mi keresnivalója akadhat Bow-streetben s már-már azon töprengtünk, hogy nem lehetséges-e, hogy X. herceget Y. hercegnő megtámadása miatt elfogatási parancs következtében a rendőrségre viszik — mikor a tömegben valami gyermek elkezdett kiabálni:

— Itt a kocsis!

Valamennyien lefelé néztünk az utcán s gyors iramban jönni láttuk a járóművet, amelyben a rendőrhivatalokról a fogházakba szokták vinni az elíteltet s ekkor eszükbe jutott, hogy „ő felsége hintaja“ csak másik neve a fogolykocsinak, melyet nemesak határozottan előkelőbb hangzásáért, hanem azért is adtak neki, mert a nevezett kocsit királyi költségen tartják s az kizárólag csak azoknak a ladyknak és gentlemanoknak áll rendelkezésükre, akik az „ő felsége börtöne“

riasztásában. Ha fegyverzaj és durva érintés a pénzt elrejtőzködésre készíteti, hát ebből nálunk több volt a soknál. Csak gondolkunk a főváros utcáin táborozó huszárezredekre és gépfegyverosztályokra és sok mindent meg fogunk érteni. Vajjon kinek lett volna közülünk kedve a pénzt Portugáliába küldeni, mikor olvastuk, hogy Lisszabonban barrikádok emelkednek s a katonaság harcra folytat a polgársággal? Hogy miért, és kinek van igaza itt egészen közömbös; esattog a fegyver, villan a bajonett és — a pénz elszaladt.

Fölveheti azonban valaki a kérdést: jól van, a külföldi pénz elkerül bennünket, de hová lett a saját pénzünk, mi lett azzal a sok-sok millióval mely itt keringett még egy-két év előtt és csodálatosan pezsgő gazdasági életet idézett fel? Erről is be tudunk számolni: egyszerűen elszedték tőlünk. Hogy ki és hogyan, azt legbiztosabban úgy lehet megállapítani, ha kutatjuk, mikor usztunk a pénzben s mely időpontban kezdődött a lehangoló pénzzsabaya? Hát nem lehet tagadni, hogy a pénzösszeesik a koalíció könnyelmű, tékozló gazdálkodásával, a nagy szárazság pedig onnan datálódik, amióta Lukács Lászlóval visszatért tatarékösságnak és kiesinygyűjtésnek amaz áldásos korszaka, amely már egyszer tíz esztendőn át boldogította az országot.

Akkor is háromszázmilliót hagyott e kiváló fináncpolitikus az államkaszákban, amely milliókat aztán a léha Wekerle-kormány elherdálta. De ez a pénz azért mégis a közönség közé került, ilyen vagy amolyan formában, nyüzsgést, vállalkozási kedvet, forgalmat idézve elő gazdasági életünkben. A munkapárti Lukács-éra pedig megint viszszaadta a közönségtől a háromszázmilliót. Az államkaszák ismét tömve vannak, de az ország lakossága a szárazon ül. Mert hiába, háromszázmillió olyan tökeszegény nemzetnek, mint a milyen mi vagyunk, borzasztó sok pénz. És ne feledjük, hogy e milliókat viszont nem látjuk semmiképpen, mert ez a hadikincs, amivel Lukács László a bécsieknek imponál sa miből hajók és ágyuk készülnek, meg erősítések az olasz határon.

— Hat hónapot és munkát — kiáltotta az idősebb nővér kérkedő nevetéssel — és az jobb mint a fogház. Az ördögbe is! a taposómalomban jobb, mint a tárgyalóteremben, aztán itt van velem Bella is, aki most először kerül be. Fel a fejfel, te borju! — folytatta, letéve huga arcáról a kendőt — mutasd meg arcodat az embereknek; nem vagyok féltékeny, vegyen el engem az ördög ha törődöm velem!

— Brávó, öreg högy! Kitűnően van! — kiáltott most a tömegből egy fickó, aki királyilag mulatott.

— Kitűnően! — ismételte a leány. — Nos, magától értetődik. Az én jókedvemet nem veheti el senki!

— Előre! igyekezzetek a kocsi! — vágott szavába a kocsis.

— Miért ez a sietés, ember? — volt a leány válasza. — Aztán ne feledd el: Gold-Bath-Fieldsben leszálok, a nagy ház előtt, melynek oly magas kerítésfala van. Nem hiszem, hogy eltévesztenéd. Az ördögbe, Bella hova rohansz? — hisz még kitéped hókaromat.

Huga, hogy mennél előbb elrejtőzhessék, türelmetlenül felszállott a kocsilépesőre s megfedkezett a bilinesekről.

— Vissza! Majd én mutatok neked utat!

Ön persze, nyájas olvasó, ezek után azt kérde tőlünk: mit nagyozunk mi Önnek százmilliókról, nemzetközi hangulatokról és a pénze lelki világáról, holott Ön arra volna kíváncsi, miért nem tudja leszámoltatni nyolcszáz koronás elfogadványát, amivel Riminibe menne menne fürdőzni? Hát tessék elhinni, azokért nem tudja, amiket előadtunk. Valamely nemzet hitellete és gazdasági állapota egy nagy egész, amelynek minden legszerényebb sejtje megerzi, ha ereiből kipumpolják a vért vagy a gyomrát Manlicher golyókkal megterhelik. A pénzt elszedték Öntől és attól, aki Önt máskor kisegítette. És elriasztották ezekről a tájakról a világ nagy aranyáramlatait. De vigasztalódjék azzal a tudattal, hogy mindez azért történt, hogy nemzet megerősödjék és megtudja védeni gazdasági javait kül- és beltelenség ellen.

—

UJDONSÁGOK.

TÁJÉKOZTATÓ.

— A tengerészeti hatóság épületében levő m. kir. biológiai állomás és aquárium díjtalanul megtekinthető naponta d. e. 10-től 1-ig és d. u. 3-tól 6-ig.

— A városi könyvtár naponta d. u. 5-től 8-ig áll a közönség rendelkezésére.

— A népkert (Giardino pubblico) nyitva van este 9 óráig.

— A temető naponta d. u. 6 óráig látogatható.

— A tersattói Frangepán-vár naponta megtekinthető egy korona beléptidj ellenében. (Felfárat a susáki híddal szemben levő lépcsőn vagy kocsin a susáki Boulevarde-on.)

— József főherceg díszkertje (a kormányzói palota mellett) megtekinthető a fenséges család távollétében hétköznapokon reggeltől estig. Vasárnap a kert zárva van. Beléptidj nincs.

— Az „Adriatica” cognacgyár susáki gyártelepe minden előzetes engedély nélkül megtekinthető reggel 8 órától este 6-ig.

— A Danubius-hajógyár telepe csak a haditengerészeti akadémia parancsnokságának speciális engedélyvel tekinthető meg.

— A rizshántológár, a papirgyár, a kőolajfinomítógyár, a torpedógyár és a susáki Litorale konzervgyár csak az illető gyárvezetőségek speciális engedelmével tekinthetők meg.

— A kivándorlási ház megtekintésére (Via Industria) a kir. kormányzó ad ki belépőjegyeket.

—

— kiáltotta az idősebb leány, lerántotta hugarát a lépcsőről, aztán előrelépve, maga után vonszolta.

A két leány gonosz és kapzsi anyjuk dobta volt ki az utcára. Ami a fiatalabb most még volt, az volt valamikor az idősebb s ami ez most volt, kétségtelenül hamarosan azzá leendett a fiatalabb. Szomorú kilátás, de biztos; egyike ama drámáknak, melyeknek zárójelenetei a rendőrszobákban vagy börtönökben játszódhatnak le s melyekben London oly gazdag.

Azután egyéb elítélteket vezettek ki — tízéves fiukat, kik oly edzetek voltak a bűnben, mint ötvenéves férfiak — egy hontalan esavargót, aki vidáman indult a börtönbe, mert hajlékot, ételt és italt várt tőle s aki egy férfinhoz volt láncolva, ki első ballépésével tönkretette a nevét, jövőjét és családja boldogságát.

Kíváncsiságunk ki volt elégítve. Az első csoport látása olyan benyomást tett ránk melyet szívesen elengedtünk volna s eltörölni többé nem tudunk.

A tömeg széteszött — a jármű lassan tovább vitte szármalmas és nyomoruságos terhét s rövid idő múlva a fogolykocsi eltűnt szemünk elől.

Charles Dickens.

Töchterheim Abbazia

Nevelő és üdülő otthon leányoknak. — Német, angol, francia nyelv- és zene tanítás. — Pädagogiai vezetés. Orvosi felügyelet. Interurb. telef. 258. Prospectus.

— Az iskolaszék ülése. A városi iskolatanács holnap, szerdán este ülést tart, a városháza kisebb üléstermében

— A nautikusok tanulmányutja. A fiumei m. kir. állami Tengerészeti Akadémia újonnan felvett növendékei, kik az intézet egyik szaktánárának vezetése alatt f. évi július 11-én az Adria társaság Szent István nevű hajójával az előirt előzetes próbahajózásra mentek, ez utjokból 45 napi hajózás után augusztus 26-án érkeztek vissza Fiuméba. A hajózás alatt Algir, Amsterdam, Cardiff és Malta kikötőket érintették, s Amsterdamban 8, Cardiffban pedig 10 napig tartózkodtak. A kikötőkben töltött időt felhasználták az egyes városok szakszerű és általános kulturális látványosságainak megtekintésére és sok kellemes emlékekkel s hasznos tapasztalatokkal gazdagodva tértek haza. Cardiffban való tartózkodásuk alatt Polacek Arthur, az Atlantika tengerhajózási részvénytársaság tisztviselője, a társaság cardiffi képviselőjének, Mr. W. Leon-nak közbenjárásával kieszközölte, hogy a növendékek a Clammogan Coal-Company egyik szénbányáját is megtekinthették. A bánya műszaki igazgatója, Mr. L. W. Llewelyn és a bánya mérnökei a legszívesebb fogadásban részesítették a növendékeket, személyesen vezették őket a bányában, a látogatás befejeztével reggelivel vendégelte meg őket. A tapasztalt szíves vendégszeretetről hálás köszönettel emlékeznek meg a növendékek, s ugyancsak hálával gondolnak vissza Kohen Arthur máltai osztrák-magyar főkonzul szeretetreméltóságára is, kinél Maltában való tartózkodásuk alatt teára voltak hivatalosak.

— Fiumei Tornaegylet. A „Fiumei Tornaegylet” f. hó 7-én, szombaton este 7 órakor kezd meg ez évi működését az állami főgimnázium tornatermében. Az egyesület kéri tagjait, hogy lehetőleg teljes számban jelenjenek meg.

— A susáki footballverseny. Vasárnap délután folyt le a susáki gimnázium előtti téren Krajna legjobb football-klubjának az „Iliria”-nak versenye a susáki „Viktoria” football-klubbal. Délután öt órakor kezdődött a verseny élénk tempóban. Mindkét kaput egyenlő mértékben veszélyeztette a labda. Az első féldő harmincötödik percében a Viktoria goalt rugott az Illiriának. A Viktoria oldalán ezután még nagyobb igyekezet volt látható. Kevéssel a féldő letelte előtt a második goalt adta be a Viktoria. A második féldőben még egy goalt lőtt a Viktoria, de ezt kisebb szabálytalanság miatt megsemmisítették. A verseny így 2:0 arányban végződött a „Viktoria” javára.

— Pofonok a kávéházban. Csunya botrány színhelye volt vasárnap délután az Európa-kávéház. Délután két órakor betért oda Giannoni Ferenc, a bünpöreiről ismert mechanikus, a ki hozzálépett a kávéházban ülő Burovics Sándor nevű volt kézműáru kereskedőhöz s rövid szövaltság után egy hatalmas pofonnal ajándékozta meg. Ugylát szik, hogy Giannoni készült erre a támadásra, mert elegánsan öltözött feleségét, aki vele jött, künn hagyta a bejárat előtt. A pofon láttára — illetve hallatára — azonban az asszony is besietett a kávéházba és szintén arculitotta Burovicsot. A meglepett ifju nem bírt szóhoz jutni s először némán türt az inzultusokat. Azután megemberelte magát, de még mielőtt verekedésre kerülhetett volna a dolog, a kávéház vendégei közbevetették magukat. Ma éjjel nyílt utcán folytása volt a botránynak. Giannoni Ferenc a Corsón újból megtámadta Burovicsot s a találkozásnak rossz vége lett volna, ha arra nem jön véletlenül Wollner rendőrtisztviselő. A kávéházi botrány állítólag azért történt, mert Burovics megvádolta Giannoni feleségét azzal, hogy egy gnyjtotgatásban résztvett.

— Abbazia vendégei. Abbazia fürdőhelyet 1912. január 1-étől augusztus 28-áig 38,607 fürdővendég és 526 7átutazó, tehát összesen 43,874 idegen kereste fel. Augusz-

tus 22-étől 28-áig 1374 idegen kereste fel Abbaziát. Az augusztus 28-án ott üdülők száma 4046 volt.

— **Fiumei „vendégszeretet”.** Az áruminta kiállítás alkalmából ideérkezett máltai zenekar bizonyára nem igen szép emlékekkel fog visszagondolni a Fiumében eltöltött napokra. A máltaiak az ottani osztrák-magyar konzulátus ösztökélésére jöttek el Fiuméba, hogy megnézzék a magyar ipar kiállított termékeit. Ezt az alkalmat arra is felhasználták az udvarias máltaiak, hogy zenekarral jöjjenek Fiuméba a város és Magyarország iránti szimpáthiájuknak minél észrevehetőbb módon való kifejezésére. Bezeg a vendéglátás egészen más volt. A város, amelynek a máltaiak fogadásáról gondoskodnia kellett volna, a legesekélyebb figyelmességet sem tanúsította velök szemben, sőt még udvariatlanul is bánt el a vendégekkel. Elsősorban nem engedték meg a máltaiaknak azt a csekélységet, hogy hangszereiket a városi zenekar helyiségében elhelyezhessék, másodsor nem adtak nekik engedélyt ahhoz, hogy a népkertben hangversenyt adhassanak, harmadszor pedig — és ez talán a legnagyobb tapintatlanság — a kivándorási szállóba küldték őket aludni. Fiume polgármestere csak tegnap jött vissza szabadságáról, tehát helyettesének kellett volna gondoskodni egy fogadásról. — Hogy ez mért nem történt meg, annak talán Ossoinack András másodalpolgármester, a zseniális és kiváló államférfiu a megmondhatója, akire ezuttal Fiume sorsa rövid időre rá volt bízva.

— **Nemzetközi uszóverseny.** A fővárosi Müegyetemi Athletikai és Football-klub a Fiumei Sport Clubbal egyetemben szept. 15-én W i c k e n b u r g István gróf v. b. t. t. kormányzó védnöksége alatt, nagyszabású nemzetközi uszóversenyt rendez Fiumében, a haditengerészeti Akadémia uszódájában. A versenyben a következő számok kerülnek eldöntésre:

1. Magyarország 1912. évi sószyi 100 yardos bajnoksága. 2. Főverseny 440 yard. 3. Melluszás főverseny 100 m. 4. Hátuszás főverseny 100 m. 5. Müugrás (öt szabadon választott gyakorlat a VI.—X. nehézségi fokozattól). 6. Fiume szabad kir. város tiszteletdíja, stafétaverseny 3×50 m. (tetszés szerinti uszással). Alapította a városi képviselőtestület. 7. A Magyar-horvát tengeri gőzhajózási részvénytársaság tiszteletdíja, stafétaverseny 4×50 m. (mell-, hát-, oldal- és magyar uszással). Ezen hét számban legtöbb pontot elért egyesület a gróf W i c k e n b u r g-díjat nyeri. I. hely 3, II. 2, III. 1 pontot számít. 8. Hölgyverseny 50 m. 9. Előnyverseny 50 m. 10. Előnyverseny 200 m. 11. Melluszás előnyverseny 100 m. 12. Hátuszás előnyverseny 100 m. 13. Buváruszás (1 percen belül). 14. Vízpoló mérkőzés (hetes csapatoknak) Nevezési díjak az I., VI., VII., sz. 10 K, a XIV. sz. 14 K, a I.—V. számokban 5 K a többi számokban 3 K. Nevezni elő 4-én este 8 óráig a Mafe uszószaosztályánál (Budapest I. Központi Müegyetem) lehet.

— **Zanellát tetteg inzultálták.** Zanella Rikárdot, a „Voce del Popolo” szerkesztőjét, aki csak a minap szabadult ki a nyolcnapos államfogházból, melyet párbajvétség miatt róttak ki reá, tegnap este esinos kis inzultus érte. Féltenegykor lefelé jött a kormányzói palota közelében levő Gradinata di Luigi Perettin s ott, ahol a lépéseket a via Pomeriával találkozik, szembekeült a négy Celligoi testvérrel, Celligoi Vencel mérnök fiaival, akiknek bizonyára nyomós okuk lehetett arra, hogy Zanellát ne engedjék némileg erős lecke nélkül elhaladni maguk mellett. A négy testvér körülvette Zanellát s az egyik, Celligoi Sándor, a Magyar Általános Hitelbank fiumei fiókjának tisztviselője, sétabotjával ráütött Zanellára, akit az ütés homlokán talált. Zanella is felemelte botját védekezésül, de Celligoi Sándornak ugy látszik elég volt ez a megtorlás, mert testvéreivel együtt ott hagyta Zanellát, akinek arcát elöntötte a vér. Zanella a rendőrségre sietett, ahol bejelentette támadói nevét. Azután a mentőállomásra ment, ahol lemosták vértől borított arcát és bekötötték sérüléseit.

Kuriózusképen fel kell említenünk, hogy ugyanezen a helyen, ahol tegnap Zanellát megverték, támadták meg szintén este féltenegykor Zanella akkori esatlósai, a „Giovine Fiume” tagjai ötödfél évvel ezelőtt F o d o r Oszkárt, lapunk volt munkatársát. Ime a sors forgandó kereke. Quae mutatio rerum!

— **Honvédségünk kifejlesztése.** Beavatott helyről nyert információ szerint a honvédség átszervezése tavasz előtt aligha lesz befejezve. A székesfehérvári megszűnő kerületi parancsnokság márciusban eszlik fel. Ezen kerület beszüntetésével az eddigi hét helyet csak hat honvédségi kerület lesz. A pécsi 19. honvédgyalogezredet is csak akkor fogják átfejlesztetni, és Pécsét három zászlóalj fog állomásozni, mindegyik négy századdal, míg a pécsi ezred negyedik zászlóalja Fiumében fog állomásozni és annak csak három százada lesz. A Baranyából és Tolnavármegyéből sorozandó honvédek egy része tehát a tengerpartra kerül, ahol eddig a nagykánizsai honvédezed egy százada állomásozott.

— **Betörés Abbaziában** Az Abbaziában naponként előforduló lopásokkal és betörésekkel kapcsolatosan most került csak nyilvánosságra egy a mult héten történt betörés A Sternbach-féle Abbaziában levő gyógy-szertárba hatoltak be egy éjjel az ablakon keresztül eddig ismeretlen tettesek, akik ellopták az egyik ott lakó gyógyszerész-segéd mintegy 5—600 korona értékű ruháit és fémhennüit. Ez a betörés mintegy 8 nappal ezelőtt történt, de még eddig sem az abbaziai rendőrség, sem a csendőrség nem tudta a betörőket elfogni.

— **Egy gyermek balesete.** Tegnap délután súlyos baleset érte Tucich Lipótot, egy abbaziai kereskedő 3 éves kis fiát. Üveggel játszadozott miközben oly szerencsétlenül esuszott el, hogy ráesett az üvegre, amely eltörött, úgy hogy az üvegszilánkok több helyen mélyen behatoltak a fiu altestébe. A szerencsétlen kis fiucsukát az abbaziai mentők vették azonnal kezelés alá. A mentők az üvegszilánkokat szerencsésen eltávolították és bekötötték súlyos sérüléseit.

— **Játék a revolverrel.** Mihajlevics István 30 éves liesi földműves tegnap felkeres-

te egyik barátját, aki megmutatta neki ujonnan vásárolt revolverét. Mihajlevics barátja babrálni kezdett a revolverrel, a mely hirtelen elsült. A golyó Mihajlevics arcán találta és súlyos sérülést ejtett rajta. A megsérült embert vonaton hozták Fiuméba s a vasuti állomásról a mentők a kórházba szállították.

— **A sikkasztó bankigazgató tragédiája** Adelsbergből jelentik: Most szabadult ki börtönéből H u d n i k dr. bankigazgató, akinek sikkasztása miatt a Glayna Posojilnica takaré- és hitelbank esődbe jutott. Halálos betegen került ki a tömlőből a sikkasztó és az itteni kórházban végét járja.

— **Az Atlantica Mexikóban.** A kereskedelmi miniszterium és az Atlantica tengerhajózási részvénytársaság között egy Fiume és Mexikó között létesítendő hajójarat ügyében folyt tárgyalások, mint értesülünk, kedvező eredménnyel végződtek s az Atlan-

TÖZSDE.

	Szept. 2 zárlat	Mai ár. 1 óra
Budapesti Értéktőzsde.		
Magyar hitelrészvény	851.50	851.50
Osztrák hitelrészvény	647.25	647.50
4%-os koronajáradék	87.10	87.10
Osztr.-magy. államvasut	713.—	713.50
Jelzálogbank	469.—	469.—
Leszámitolóbank	547.—	547.—
Hazai Bank	238.50	299.—
Magyar Bank és Keresk. R.-T.	661.50	662.50
Rimamurányi	780.75	782.—
Salgótarjáni	796.—	796.—
Közuti Vasut	770.50	771.—
Városi Villamos	409.50	410.—
Adria	568.—	568.—
Déli Vasut	109.75	—
Magyar Cukoripar	3020.—	—
Rizsgyár	3940.—	—
Budapesti Gabonatózsde. (50 kilogrammonként.)		
Buza októberre	11.43	11.34
Buza áprílra	11.93	11.83
Rozs októberre	9.80	9.73
Tengeri szeptemberre	9.46	9.38
Tengeri májusra	7.62	7.56
Zab októberre	10.42	10.35
Zab áprílra	10.57	10.50
Bécsi Értéktőzsde.		
Osztrák hitelrészvény	647.—	648.25
Magyar hitelrészvény	851.—	851.—
Osztrák magyar államvasut	712.75	713.50
Déli Vasut	108.25	102.—
Alpesi	1053.50	1058.—
Skoda	763.50	764.50
Osztr. koronajár.	87.25	—

Fiumei és trieszti értékek:

	Legutóbbi kőte- sek átlagár.
Fiumei 4%-os kölcsönkötv.	92.—
Banca Fiumana	640.—
Fiumei Kereskedelmi Bank	302.—
Fiumei Népbank	114.—
Litorale Bank és Takarékpénztár	228.—
I. Horvát Takarékpénztár	5750.—
„Indeficienter” tengerhajóz. társ.	88.—
Magyar-Horvát Gőzhajózárs.	1400.—
Magyar-Horvát Szabadhajózás	1100.—
Orient tengerhajózárs. társ.	1340.—
Alt. Forgalmi r. t.	2250.—
Magyar Olajgyár	213.—
Austro-Americana	314.—
Navigazione Libera Triest	690.—
Osztrák Lloyd	595.—
Stabilimento Tecnico	10.250.—
Ampelea Szeszpároló Rt.	471.—
I. Trieszti Rizsgyár	962.—
„Kerka” dalmát vízművek r. t.	426.—
Spalatoí Portland Cement	480.—
Assicurazioni Generali	988.—
Riunione Adriatica	4200.—

*Kérjen határozottan csakis valódi
Osram-Drótlámpát!*

Képviselet és raktár: Magyarország részére Finger és Fia, Budapest VI, Hajós u.- 41

tica már most meg teszi a szükséges előkészületeket az új járat aktiválására. Egyelőre havi járatról van szó. Valószínű, hogy az új hajójárat a Panama-esatorna megnyitáskor fog aktiváltatni.

Kükereskedelmi forgalmunk július havában. A m. kir. központi statisztikai hivatal szombaton tette közzé a magyar szent korona országainak f. évi július havi külkereskedelmi forgalmára vonatkozó adatokat. A füzet tartalmazza az 1912. évi július havi külkereskedelmi forgalomnak adatait, szembeállítva azokat az előző év július havának forgalmi eredményeivel, valamint az év január-július hónapjainak forgalmi adatait, ugyancsak a múlt év megfelelő adataival összehasonlítva. A közzétett adatok szerint behozatalunk értéke az előző évi 1,068.8 millió koronával szemben ez év január-július havában 1,196.9 koronát ért el s ebből 863.8 millió korona Ausztriából való behozatalunkra esik. Kivitelünk értéke a múlt évi 858.7 millió koronával szemben a f. év január-júliusban 993.8 millió koronát tett, mely összegből az ausztriai rendeltetésű kivitelre 728.8 millió korona esik. Az 1912. év január-július hónapjában árumérlegünk összesen 203.1 millió korona. Ausztriával szemben 135.0 millió korona behozatali többletet tüntet fel.

x Vivótanfolyam. A vivást kedvelők ez uton értesítetnek, hogy az idei vivótanfolyam szeptember 15-én veszi kezdetét az áll. főgimnázium vivótermében. Az érdeklődők bővebb felvilágosításért ugyanott Karpinecz Hermiás tornatanár és vivómesterhez fordulhatnak, bármely napon este 6 óráig.

x Berlin-szálloda Budapesten. A főváros élete újból egy látványossággal lett gazdagabb. A Révay-utca 10. sz. a. megnyílt a 140 díszesen berendezett szobából álló Berlin-szálló, melynek vezetését Winkler Otto az abbaziai Lederer-penzió volt igazgatója, a Royal nagyszálló volt titkára, a berlini Hotel Monopol volt igazgatója vette át, ami egymagában garancia a szálló előkelő szakszerű vezetésére.

—o—

Távirat — Telefon.

—o—

A trónörökös és a politika.

BUDAPEST, szept. 3. Beavatott helyről szerzett információk szerint a trónörökösnek legközelebb döntő szerepe lesz a magyar politikai válságban. A trónörökös tudvalevően szeptember 8-án jön Magyarországra és szeptember 12-én tér vissza. Állítólag ez idő alatt a trónörökös egyik igen előkelő aktív politikussal fog értekezni s így nem lehetetlen, hogy a trónörökös látogatásának hatása hamarosan jelentkezni fog.

A képviselőház munkaprogramja.

BUDAPEST, szept. 3. A munkapárt vezető köreiből szerzett információ szerint a képviselőház őszi, téli és tavaszi munkaprogramját már elkészítették. Szeptember 17. és 18-án megválasztják a delegátusokat, 20-án kezdődik a költségvetés és a választóreform vitája. December 28-án lesz az év utolsó ülése. Ezen egy hat hónapos provizóriumot fognak megszavazni. Ezeket az üléseket előreláthatólag meg fogja zavarni az ellenzék lármája. Erre az esetre azt tervezik, hogy a törvényjavaslatokat az ellenzék zajongása ellenére a szigorított házszabályok segítségével és a rendőrség igénybevételével fogják megszavaztatni. Ha az ellenzék nem adja meg magát, a képviselőházat márciusig, azután pedig júniusig el fogják napolni.

A szövetség ellenzék értekezlete.

BUDAPEST, szept. 3. A szövetség ellenzék intézőbizottsága, mint ismeretes, Justh Gyula betegsége folytán szeptember 10-ére halasztotta ülését, amelyen döntene a nemzethez intézendő manifesztum felett. A bizottságnak Budapesten időző tagjai ma délelőtt bizalmas értekezletet tartottak, amelyen jelen voltak Földes Béla,

Polónyi Géza, Justh János, Molnár János, Rakovszky István, Huszár Károly és Szmercsányi György. Az értekezlet határozatot nem hozott, csupán a szeptember 10-iki ülés tárgysorozatát készítette elő.

Apponyi Andrásynál.

BUDAPEST, szeptember 3. Politikai körökben az a hír terjedt, hogy a szövetség ellenzék vezető férfiai már a szeptember 10. 10-iki értekezlet előtt mindenben megfogják állapodni a jövő politikáját illetően. Erre vall az a körülmény is, hogy gróf Károlyi Mihály után most a napokban gróf Apponyi Albert fogja meglátogatni Tiszadobon gróf Andrássy Gyulát.

Az eucharisztikus kongresszus programja.

BÉCS, szept. 3. A bécsi eucharisztikus kongresszus fénye minden várakozást és képzőletet felül fog mulni. A kongresszuson jelen lesz a belga miniszterelnök, a norfolki herceg, a londoni és a párisi érsek és még számos egyházi és világi előkelőség. A pápa követe szeptember 9-én érkezik meg Bécsbe udvari külön vonaton. A biborost az állomáson dzsidásszázad fogadja. Innen udvari fogaton a pápa követe a Szent István-templomba hajt, ahol fogadja a papság hódotát. A ceremónia befejezése után a biboros a Hofburgba megy, ahol az uralkodó család tagjai élén a király fogadja. Az eucharisztikus kongresszuson résztvevő nemzetek csoportjai szeptember 15-én nemzeti viseletben jelennek meg a diszmenetben, a mely az egész városon keresztül halad a Burg kapujáig. Itt lesz felállítva az ünnepi oltár, amelynek költségeit a király viseli. Ezen az oltáron a misét a pápa követe fogja pontifikálni.

Magyar munkás katasztrófája.

TRIESZT, szept. 3. A „Báró Vay Ödön” nevű hajóra több munkás szemet rakott be. Fábrián János magyar munkás egy hatalmas kosár szemet vitt a vállán és az egyensúlyt elvesztve, belezuhant a tengerbe. Esés közben a kópartnhoz ütődött a feje, amely kétfelé hasadt. Hulláját azonnal kihúzták és a temető halottas házába szállították. A szerencsétlen erdélyi embert három árva fia siratja.

Napoleon házának árverése.

PARIS, szept. 3. Elba szigetén tegnap tartották meg azt az árverést, amelyen Napoleonnak az a háza került eladásra, amelyben elbai fogsága alatt lakott. Ruspoli márkivolt a vevő, aki háromszázezer lírát adott a házáért. A vétel azonban csak színleges és csak arra való volt, hogy felferje a történelmi nevezetességű villa árát. Szeptember 17-ig ugyanis utóajánlatot lehet beadni és valószínű, hogy többen fognak is ezzel a joggal élni.

Megakadályozott vasuti karambol.

POZSONY, szept. 3. Augusztus 24-én, szombaton majdnem végzetes katasztrófa történt Marchegg és Dévényujfalu között, a Morva hidjánál, ahol a 101. sz. keleti expressz vonat majdnem beleszaladt az 5302. sz. bécs—pozsonyi gyorsvonatba. Az expressz vonat vezetője nem vette észre a Morva hidja mellett levő szemafor tilos jelzését és az egyvágányú pályán teljes gőzzel haladt előre. A két vonat csak 250 méter távolságra volt egymástól, mikor a pályőrnek sikerült mindkettőt megállítani és ezzel a legborzasztóbb szerencsétlenséget megakadályozni.

A rácalmási gyilkos legények.

SZÉKESFEHÉRVÁR, szept. 3. Ercsi község egyik kocsmájában az épülő cukorgyár munkásai pálinkáztak, amikor belépett az ivóba kilenc ittas rácalmási legény.

Hamarosan belekötöttek a munkásokba, kik közül három kalocsai kubikos testvér Lenésés Bálint, György és József ki akart térni előlük és hazafelé indultak. A rácalmásiak előbb sörös üveget dobáltak utánuk, majd bieskával támadtak rájuk és leszúrták Lenésés Bálintot. A másik kettő futásnak eredt, de támadói elérték őket és számtalanszor beléjük dőfték bieskaikat. Lenésés György sebei következtében még a helyszínén meghalt, József pedig életveszélyesen megsebesült. A esendőrség a gyilkosokat letartóztatta.

Automobilkatasztrófa.

LUCCA, szept. 3. A Lucca és Lucca közötti közlekedő nagy bérautó tegnap a marianói hid közelében összetalált a zott az egyik vonattal, mely az automobil felfordította. Az autóban ülő Malvani Albert sorhajóhadnagy, aki rövid szabadságra érkezett vissza a háborúból, életét veszítette, többen súlyosan megsebesültek.

Nem kémkedett a belgrádi tanár.

SZEBENIKÓ, szept. 3. A kémkedés gyanuja miatt letartóztatott dr. Dinier egyetemi magántanárt ma a katonai hatóságok szabadonbocsájtották, mert beigazolódt, hogy Dinier a knini erődítményről nem katonai célokra készített fényképfelvételeket.

Gyilkolt egy züllött színész.

MAKÓ, szept. 3. Jó nevű vidéki színész volt egy időben Nagy Sándor, aki azonban az ivásra adta magát és mint konok alkoholista elzüllött és lerongyolódva csavargott az országban. Makón egy kocsmában ivásközben összeszóllalkozott Lökő János gazdálkodóval, akire rátámadt és botjával agyonverte. Nagyot letartóztatták.

A spanyol zsebmetszők.

BUDAPEST, szeptember 3. A rendőrség tegnap este tudvalevően letartóztatta a három spanyol zsebmetszőt, akinek Dusek Arthur, Karácsonyi Jenő gróf intézőjének zsebéből kiloptak 8000 koronát a Leszámitolóbank pénztárhelyiségében. A rendőrség a legszelesebb körű nyomozást indította meg. A három zsebtolvajt spanyol tolmács utján fogja kihallgatni, Már megállapították, hogy a három tolvaj más nyelveken is beszélnek, de de vallani csak spanyol nyelven akarnak.

„Margherita“ mozgó

Via Alessandro Manzoni 3.

Hetenként háromszor

uj, fényes műsor!

Okleveles tanítónő

és nyelvmesternő, ki tanulmányait külföldön végezte, a francia nyelvben órát ad, kezdőknek és haladóknak.

Cím a kiadóhivatalban.

Szeptember 15-én, a via Vernedán levő levő Ploech-házban, a kormányzói palota közelében megnyílik a jól ismert **LAVANDERIA CENTRALE** (Központi Mosoda)

FIÓKJA.

A mosások és tisztítások kifogástalanul és a technika teljesen új eszközeivel végeztetnek. Szíves pártfogást kér

RIMBALDO M.

Elsülyedt dán gőzös.

KOPENHÁGA, szept. 3. A dán partok mentén tegnap sziklazátonyra futott föl és néhány perc alatt elsülyedt a „K u s k” nevű dán gőzös, amely Antwerpenből Pétervár felé hajózott. A gőzös husz főnyi legénysége a kapitánynyal együtt odaveszett.

Kémkedő tanítónő.

TRENTO, szept. 3. Panizza Hermina vermiglioi tanítónőt, aki egy hadnaggyal szerelmi viszonyt folytatott, kémkedés gyanúja miatt letartóztatták s az itteni törvényszék fogházába szállították.

Minden a kihordás vagy a szétküldés körül felmerülő panaszt telefon, vagy levelezőlap útján a kiadóhivatalba kérünk bejelenteni.

VELENCE

Bonvecchiati szálló

a Szt. Márk-tér közelében. Villanyvilágítás, lift, gőzfűtés, fürdők, nagy étterem.

—= Teljes penzió napi 10 líráért. =—

Erkélyes,

butorozott szoba jutányosáron kiadó. Szép tengeri kilátás, kintinó levegő. Cim Plasse Stranga 75 l. em. Giardino felett. Szalai.

Használt és új butort

veszek és eladok.

Meghívásra házhoz is jövök.

HERSKOVITS S. butorkerekedőnél
Via G. Parini 6. szám.

BUCCARI egyetlen modern szállója

„JADRAN” szálló

Kitünő étterem s kávéházzal. — Magyar

konyha. — Legjobban ajánlható.

Tulajd. Homolka Károly.

**Hungaria Pensio
LUSSINGRANDE.**

Elégáns, napos lakoszobák; férfi- és hölgy-szalón kert. 2 terrassz. Villanyvilágítás.

Teljes penzió: lakás háromszori étkezéssel napi 7.— korona.

Ragályos és tuberkulotikusok nem fogadtatnak be. Pichelmayer Lajos tulajdonos.

Wurzer Albano

nagybani és kicsinybeni papir- és irodaszer-üzlete szeptember 1.-én az Adria palotából a Via Neoziantti és Via Zara sarkán levő szomszédos sarokhelyiségbe (volt Gelcich ház) költözködött.

Házvezetőnőül

keres egyedül álló magántisztviselő kifogástalan múltú független asszonyt vagy leányt, ki háromtagú család háztartását vezetni tudja és főzéshez is ért.

Megkivántatik csinos disztíngvált megjelenés műveltség, nyelvek és valamely zene ismerete és takarékos polgári igények.

Fenti feltételeknek minden tekintetben megfelelők ajánlatait kérem lehetőleg fényképpel, e lap kiadóhivatalába

„Raritás” jellegre. Teljes cím nélkül érkező ajánlatokra nem válaszolok.

VEGLIA

Hotel „QUARNERO”

Közvetlen a tengerparton, a kikötőnél. Tengerre nyíló szobák, teljesen ujonnan berendezve. Caffè-Restaurant. Penzió.

Nagyon olcsó árak.

LIDO PENSIO Abbaziaiban

A Súdstrandon a legjobb magyar otthon.

Kérjünk prospektust (Budapestben a „Rémi” szálló portásánál is kapható.) Legmérsékeltbb árak. Kitünő konyha, gyönyörű szobák

Faeladási hirdetmény.

A szusáki kir. erdőhivatal kerületéhez tartozó skarei kir. erdőgondnokság A üzemosztálya IV. vágássorozatában és a ljekovaci kir. erdőgondnokság A üzem osztályának II, III, IV vágássorozatában elhelyezett 1912 évi rendes vágásterületeken, továbbá a skarei kir. erdőgondnokság A üzemosztályának I, II, III, IV vágássorozataiban és a ljekovaci kir. erdőgondnokság A üzem oszt. II, III, IV, V vágássorozataiban elhelyezett 1913 évi rendes vágásterületeken, végül a skarei A üzem oszt. IV és a ljekovaci kir. erdőgondnokság A üzem oszt. IV. vágássorozatában elhelyezett 1914 évi rendes vágásterületeken előforduló, — az illető kir. erdőgondnokságok jelzőkalapácsával kihasználásra kijelölt, számozó koronggal megszámozott és a megkötendő szerződés jóváhagyásától számított 5 (öt) év alatt kihasználandó 15.906 drb. lucz és jegenyefenyő és 11.958 drb. bükkfatörzseknek tövön az erdőn való eladása céljából a szusáki kir. erdőhivatalnál az 1912 évi szeptember hó 25-én dél előtt 11 órakor zárt írásbeli ajánlatok útján történő versenytárgyalás fog megtartatni.

Az eladásra szánt törzsek becslés szerinti tömfatömege 59.436 m³ fenyőfa és 28.619 m³ bükkfa.

Kikiáltási ár kétfélszáznegyvenöt ezer négyszázharminchat (245.436) korona.

A versenytárgyalási és a részletes szerződési feltételek, valamint az eladásra kerülő vágások részletes jegyzéke a szusáki kir. erdőhivatalnál tekinthetők meg.

BUDAPESTEN 1912 augusztus hóban.

M. kir. földmívelésügyi Minister.

Tengeri fürdő Lusinpiccino Cigale Strand-Hotel és penzió Bellevue - Cigale -

Minden kényelmet biztosító elsőrangú családi otthon. Magyar ház. Prospectus.

Ékszer-arany-ezüst és china-ezüst-árak

dús választékban szigorú szolid kiszolgálás mellett kaphatók

Steiner Ferencz

ékszerész czégnél.

Fiume, CORSO 35.

Telefon szám 206.

ADELSBERG

a világhírű barlangváros legelőkelőbb szállója

Grand Hotel Adelsbergerhof

Penzió, étterem, kávéház, autogaragó. OLCSÓ ÁRAK.

A szálló hatalmas park közepén fekszik. Üdülőknek igen alkalmas hely.

Tengeri szanatorium

Fiume mellett Portorè Fiume mellett

gyermekeknek és felnőtteknek Modern intézet 100 ágygal, 2 orvos, villány, világítás, gőzfürdés. Mérsékelt árak, Prospektus.

„Buffet Bellevue”

Viale Deák (a kapucinusok új házában)

Hideg és meleg ételek, bel-és külföldi, valamint saját termésű borok. Kőbányai polgári sört mindig frissen.

Szives pártfogást kér SZIRMAI GYÖZÖNÉ.

Áruminták kiállítása.

A magyar szent korona országainak gyártmányai. Fiumében, Zichy-rakpart 1 sz. tár. 1912. szept. 1—10-ig. Nyitva délelőtt 8—12-i g; délután 3—7-ig. Belépődíj nincs.

Ha Budapeste megy keresse fel okvetlen

Putzer György éttermeit

Budapest VII., Dohány utca 49. sz.

Vidékiek találkozó helye! :: Színház után friss zabsóra! Külön helyiség. Villás reggeli.

Uj bőrkereskedés Vlašić Pavao

Fiume, Via Galileo Galilei 2. sz.

Bőrneműek és cipészkelek raktára. Cipő felsőrész készítés.
Jutányos árak, Szolid kiszolgálás.

Fehérnemű és
uri divatcikkek,
csecesmő fehérneműek különleges-
sége

: Vuja M. :

Fiume, Via Adamich.
Telefon 74. szám.

ARBE

Caffe Restaurant Bolkovic

Egyetlen kávéház, közvetlen a ki-
kötőben.

Jó kávéházi italok.

Fagyit. Jegeskávé.

Ha egészségét félti

„ADRIA“

savanyu vizet igyék,

mely igen olcsó és kristálytisza. Baktériummentes magas hegyi forrásvíz. Természetes szénssavval telítve fertőző betegségeknek, étvágyzavaroknak és emésztési nehézségeknek igen hasznos ital. Borral keverve kellemes üdítő hatása.

Mindenhol kapható!

Töltőtelep ABBAZIA Friedrichshof.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Hartweg Testv.

Fiume, via Acquedotto 11. sz.

Első fiumei és tengerparti gőzruha-
festő és vegytisztító intézet. Kifogá-
stalanul fest és tisztít.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

A legkellemesebb izü és leg-
olcsóbb savanyuviz a

Pécsi Tettye : forrásvíz :

kapható minden drogeriában
és étteremben.

Fiumei raktár: Fratelli Tausz
cégnél - Telefon 186 szám.

Treppler Alajos, cserépfedő

Fiume, Via Aless. Manzoni 3. sz.

elvállal eternitpala-, pala-, cserép-, facement-
és kátránylemezfedeéseket, torony- és kupo-
latedést, azok befestését és mindenféle e-
szakmába vágó munkát, bádigos munkát
a legolcsóbb áron, Pontos kivitel.

Kiadótulajdonos: „A Tengerpart lapkiadó vállalat“

A „Commercio“ kávéház

Piazza del Commercio 4

Fényesen berendezve.

Kitünő kávéházi italok -- Éjjel nyitva.

Számos létoogatást kér

Marcella Spirid. kávé.

Ára 30 K.

Nincsen Önnek rendes háztartása ha
Eclipse dagasztógépe nincsen
3 perc alatt lehet vele bármilyen tésztát tökéletesen átdagasztani.
Minden vas- és edényüzletben kapható.
Bővebb felvilágosítást ad: The Eclipse Selling Company
képviselője, Eckel Egon, Fiume Via del Fosso 9. szám.

MEGNYILT Risztics Milán

fodrászüzlete

(VUJA M. mellett).

Hygienikus.

Modern.

„Mercur“ kávéház

az indóházzal szemben.

Egész éjjel nyitva. - Ame-
rikai billiárd. - Figyelmes
kiszolgálás.

Tulajdonos: ZAGORC FERENC

Kitüntetett angol női- és férfi szabó.

Legdivatosabb ruhákat gyorsan és
kitünően végzi. Javítás valamint ru-
havasálás elfogadtatik.

Guczul András, Abbazia.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Villa Sans Souci

Abbazia.

Előkelő családi otthon. - Teljesen
újjonan berendezve. Uj tulajdonos.
Finom bécsi konyha.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Wagner a „Hangszer-Király“ ország-
szerte elismert legolcsóbb hangszer-
áruháza, Budapest, József-körút 15. Bár-
kinek teljesen

INGYEN

küldi a most megjelent nagy fényké-
pes hangszerárjegyzékét, ha azt egy le-
velezőlapon kéri, Öreg vagy törött
gramofonlemezeket bocseről.
Gyorsjavító műhely. Elismert levelek!
Ne vásároljunk részletre.

Imperial szálló

Viale Deák, a pályaudvartól
egy perenyire. Fiume leg-
ujabb szállodája. — 50
modernül berendezett szo-
bával. — Szobák 2.40 K-tól
feljebb Villany. — Lift. —
Fürdők. A kávéház fénye-
sen berendezve megnyit.

Tulajdonos LINENBERGER S.

ARBE

Park Hotel

közvetlen a tengerparton, teljesen új, moder-
nül berendezve. Nagy fedett terasse. Étterem
a házban. Villanyvilágítás. Pensio naponta 7
korona. Magyar kiszolgálás.

TOPICS MILAN

fogtechnikus

— Susákról Fiuméba költözött —

Via del Porto 8. szám II. emelet.

Nattich Henrik

Fiume, Corso 35.

Nagy raktár mindennemű órákban, éb-
resztő, ingaórák, precíziós kronométer-
órák és láncokban jutányos áron, jót-
állás mellett. — Saját javítóműhely.

Az Adria palotában olcsón eladó
egy teljesen jókarban lévő

::urifodrász üzlet:: = berendezés. =

Butor megtekinthető naponta az Adria
palotában lévő fodrász-üzletben.

Ugyanott a női fodrászat részére fizetés
emellit, két tanuló kisasszony felvétetik.

Winhoffler Sándor

„Eintracht“ vendéglője

Trieszt Via Coroneo 15.

Magyar konyha. Magyar tulajdonos. Ki-
tünő, hamisítatlan italok. Jutányos árak.

Nyomatott a „Polinnia“ nyomdában Fiume.